

MODERNÁ SAMOSPRÁVA

Newsletter o modernom Slovensku

2/2009

Pripravené v spolupráci:

Obsah

- Seriál: Digitálne mesto od DATALANu - moduly IV.
- Anketa
- Zaostrite na úsporu nákladov
- Pripravuje sa
- Výzva transformovať vzdelávanie
- Novela zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy
- Výzva pre moderných politikov

Zapojte sa do našej ANKETY
a vyhrajte termošálku!

Anketa: Vyhrajte elegantnú termošálku!

Pošlite odpoveď na anketovú otázku mailom na marketing@datalan.sk a budete zaradený do losovania o **elegantnú termošálku**. V tomto vydaní newslettera sme pre vás pripravili nasledujúcu anketovú otázku:

*Zdajú sa Vám vaše náklady na IT vysoké?
Privítali by ste ich zníženie?*

Ďakujeme za odpovede!

Losovanie sa uskutoční pred vydaním ďalšieho čísla. O výhercoch budeme informovať v ďalšom vydaní *Modernej samosprávy*. Výhercov budeme kontaktovať, nezabudnite preto uviesť aj spätný telefonický kontakt!

Šťastným výhercom 2 GB USB disku a kalendárov sa stal **Ing. Roman Valo, Handlová**. Výhercovi blahoželáme!

Seriál: Digitálne mesto od DATALANu – moduly IV.

V predchádzajúcich číslach *Modernej samosprávy* sme popísali šesť z desiatich základných modulov Digitálneho mesta. V tejto časti sa budeme venovať zostávajúcim štyrom modulom a to konkrétne modulom **Občianske a verejné záležitosti**, **Nariadenia, predpisy a kontrola**, **Sociálne služby** a **Kultúrne dedičstvo**.

Modul Občianske a verejné záležitosti v sebe zahŕňa občianske obrady a činnosti, ktoré priamo súvisia s evidenciou obyvateľov, ako voľby, referendum, register obyvateľov pre voľby ako aj register podnikateľov a podnikateľských prevádzok na území mesta.

Modul Nariadenia, predpisy a kontrola v sebe obsahuje evidenciu interných auditov a kontroly, ktoré boli v samospráve vykonané. Tiež obsahuje evidenciu úradom vydaných interných smerníc úradu a všeobecne záväzných nariadení.

Modul Sociálne služby v sebe obsahuje evidenciu sociálnych služieb pre občanov, zariadenia sociálnej starostlivosti, opatrovateľskú službu v domácnosti a spoločné stravovanie dôchodcov. Súčasťou modulu je aj riešenie pôsobnosti mesta v oblasti vzdelávania, športu a kultúry.

Modul Kultúrne dedičstvo sa zaoberá problematikou digitalizácie kroniky mesta, archívnych záznamov mesta, ochranou historického a kultúrneho dedičstva mesta resp. širšieho, historicky významného územia .

V krátkosti sme Vám predstavili všetky moduly aplikačnej vrstvy Digitálneho mesta. V nasledujúcom čísle ukončíme náš seriál predstavením komponentov jednotlivých vrstiev Digitálneho mesta a komplexnej architektúry a vízie Digitálneho mesta.

Miloslav Gregáň, DATALAN, a. s.

Zaostrite na úsporu nákladov

Čo tak znížiť výdavky na IT infraštruktúru o viac ako 50%?

Pokles príjmov z podielu na dani z príjmov fyzických osôb spôsobuje rozsiahle výpadky v rozpočtoch. Ako má v týchto časoch samospráva prežiť bez problémov? Na prvý pohľad jednoducho – fungovať efektívnejšie. Znižovať náklady, zefektívňovať procesy. Samozrejme, významnou položkou rozpočtov bývajú výdavky na informačné technológie (IT). Čo takto začať práve tu a znížiť výdavky na IT až o 80%?

Podľa našich dlhoročných skúseností, najčastejšie problémy správy IT sú:

- vysoké výdavky na prevádzku IT (energie, správa, priestor),
- nízka vyťaženosť technológie,
- problematický, časovo i finančne náročný upgrade,
- dlhá doba nasadzovania nových aplikácií.

Riešením týchto problémov je optimalizácia IT infraštruktúry – DATALAN IT Optimization. Toto riešenie zabezpečuje výraznú modernizáciu IT infraštruktúry s cieľom šetrenia nákladov a zvýšenia kvality poskytovaných služieb. Jeho aplikáciou sa IT infraštruktúra sa stane prehľadnejšou, výkonnejšou, bezpečnejšou, schopnou rýchlo reagovať na aktuálne aj budúce výzvy.

Modernizácia IT infraštruktúry ako benefit občanom

Úroveň služieb a náklady zoptimalizovanej IT infraštruktúry oproti pôvodnému stavu možno prirovnať k rozdielom medzi často využívaným novým a starým autom. Staré auto, s vysokou spotrebou a nízkym litrovým výkonom, bolo málo bezpečné a pohodlné. Naproti tomu moderné autá sú úsporné ale výkonné, pohodlné a bezpečné – je teda jasné, s ktorým prejdete trasu z Bratislavy do Košíc skôr a lacnejšie? Podobne aj zoptimalizovaný IT systém umožňuje efektívne využívanie zdrojov a výrazne redukuje náklady na jeho prevádzku – úspory energie môžu dosiahnuť až 80% a nezanedbateľná je aj výrazná úspora priestoru pre infraštruktúru. Optimalizáciou taktiež dosiahnete zvýšenie bezpečnosti IT systému a jeho maximálnu dostupnosť.

Prínosy riešenia DATALAN IT Optimization:

Úspora nákladov v súčasnosti aj budúcnosti

- šetrenie výdavkov na energie a správu IT infraštruktúry
- výrazná úspora plochy zabranej IT infraštruktúrou
- optimálne využitie systémových zdrojov

Jednoduchšia správa IT

- vyššia produktivita práce administrátorov
- rýchlejšie a lacnejšie nasadenie nových aplikácií a systémov
- jednoduchá rozšíriteľnosť

Vyššia kvalita IT služieb

- maximálne zabezpečenie dát
- vysoká dostupnosť IT služieb
- pružná reakcia na biznis požiadavky

Správu optimalizovanej IT infraštruktúry možno zasa prirovnať k modernému, automatizovanému výrobnému procesu vo veľkom podniku, pričom pôvodný stav by zodpovedal manuálnej výrobe. Premietnuté do praktického života, v prípade zastaranej infraštruktúry je jej správa zbytočne komplikovaná a časovo náročná, pričom po optimalizácii dochádza vo veľkej miere k jej automatizácii, sprehľadneniu a zjednodušeniu. Navyše, riešenie DATALAN IT Optimization umožňuje expresné nasadenie nových aplikácií, serverov, storage i desktopov. Napríklad, v prípade potreby zavedenia novej aplikácie – jedného z modulov Digitálneho mesta, resp. priamo aplikácie Digitálneho zastupiteľstva nie je nutné kupovať ďalší server so systémom, oživovať a testovať ho. To, čo predtým trvalo týždne, je teraz pomocou špecializovaných nástrojov, bez nutnosti zakúpenia nového hardvéru, otázkou niekoľkých klikov. Celková obstarávacia cena za novú aplikáciu je tak výrazne nižšia. Aj vďaka tomuto faktoru môže samospráva rýchlo a lacno inovovať služby občanom a firmám.

Kríza ako príležitosť

Riešenie DATALAN IT Optimization zabezpečuje výrazné zníženie nákladov samosprávy a zvyšuje úroveň služieb, poskytovaných IT oddelením. A práve teraz je najvyšší čas zefektívniť neefektívne a zlepšiť fungujúce. Premyslenou modernizáciou IT zabezpečiť odrazový mostík na jednoduché a efektívne zavádzanie nových služieb, výsledkom ktorého bude spokojný občan a efektívne fungujúce mesto alebo VÚC.

Ak vás zaujalo riešenie DATALAN IT Optimization:

- neváhajte nás kontaktovať info@datalan.sk alebo telefonicky na +421 2 502 577 77,
- prečítajte si, aké konkrétne úspory prinieslo

Prínosy optimalizácie IT infraštruktúry		
Položka	Pred optimalizáciou	Po optimalizácii
Servery (konsolidovaný pomer)	40 ks	už od 1 ks (cca. do 40:1)
Úspora energií*	-	až do 80%
Počet serverov na administrátora*	20 – 30 ks	až 300 ks
Vytaženie serverov	5 %	80 %
Nasadenie nových systémov	4 – 6 týždňov	automatizované, 1 deň
Zálohovanie (Disaster Recovery)	vikendové testovanie, neistá obnova	automatické testovanie, spoľahlivá a rýchla obnova
Alokovanie zdrojov na údržbu / inovácie*	72 % / 28 %	45 % / 55 %

* Zdroj: VMware

Pripravuje sa:

- 16.4.2009 - Oracle aplikačný deň, Bratislava
- 12.5.2009 - Verejná prezentácia výsledkov štúdie uskutočniteľnosti pre Prioritnú os 3 OPIS "Broadband",
- 21.5.2009 - ITAPA konferencia - Hotel Carlton, Bratislava ,
- 26.5.2009 - Kvalita v samospráve 2009 - Banská Bystrica,
- 24.-25.6.2009 – 3. ročník konferencie iDEME, SÚZA Bratislava,
- 3.-4.11.2009 - 8. medzinárodný kongres ITAPA - Bratislava

Výzva transformovať vzdelávanie

Základné a stredné školstvo na Slovensku dnes stojí pred výzvou skvalitniť a modernizovať svoju info-komunikačnú infraštruktúru. Cieľom je aj zatriktívnenie výučbového procesu pre žiakov a študentov, ale tiež zjednodušenie prípravy na vyučovanie pre pedagógov. Moderné vybavenie multimediálnych učební, pracovné stanice pre pedagógov, vytvorenie spoľahlivej sieťovej komunikačnej platformy – to všetko môže byť financované aj na základe projektov pripravených v súlade s výzvami na čerpanie financií z fondov EÚ, ale aj zo sponzorských príspevkov či z prostriedkov určených na investície do rozvoja školy. V súčasnosti si čoraz viac zriaďovateľov škôl uvedomuje potrebu ich modernizácie, špecificky s dôrazom na modernizáciu info-komunikačných technológií (IKT).

Podľa odborníkov zo spoločnosti Cisco Systems je potrebné pri transformácii škôl klásť dôraz na nasledujúce ukazovatele:

1. Dátové prepájanie všetkých školských priestorov a zabezpečenie prístupu k dôležitým informáciám,
2. Využitie softvérových riešení a sieťových aplikácií na zefektívnenie pedagogických procesov,
3. Zapojenie efektívnosti a produktivity učiteľov za pomoci elektronických pomôcok a IKT nástrojov,
4. Vytvorenie infraštruktúry zamerané primárne na zlepšenie študijných výsledkov žiakov/študentov.

V rovine softvérových riešení dnes môžu školy využívať elektronické systémy evidencie žiakov a zamestnancov, automatizované zápisy či prihlášky na školy, správy knižníc a učebníc, personalistiku, evidenciu majetku, ale najmä mnohé podporné študijné a lektorské aplikácie pre rôzne predmety. V oblasti hardvéru ide o dnes nielen o klasické počítačové učebne či projekory a multifunkčné zariadenia

do tried, ale aj o tablety pre žiakov, digitálne tabule a fotoaparáty. V komunikačnej rovine sa uplatňujú predovšetkým aktívne sieťové prvky pre pripojenie do siete Internet, pripojenie počítačov, tabletov a iných zariadení (tlačiarň, projektorov, tabúl) v lokálnej sieti, vrátane bezdrôtového pripojenia.

Partnerstvá pre prosperitu (PPP), podporujú informatizáciu spoločnosti ako horizontálnu prioritu v programovacom období EÚ 2007-2013, zriadili na svojej webovej stránke www.p3.sk rubriku eEducation, kde budú spolu so svojimi členmi poskytovať informácie všetkým, ktorí budú mať záujem inšpirovať sa a hľadať progresívne riešenia pre modernizáciu základných a stredných škôl. Prezentované riešenia je možné financovať aj prostredníctvom výzvy z Regionálneho operačného programu, Opatrenie 1.1 Infraštruktúra vzdelávania.

Milan Ištván, PPP

Novela zákona č. 275/2006 Z. z. o informačných systémoch verejnej správy

Návrh „veľkej“ novely zákona o informačných systémoch verejnej správy nahradí dnes už nevyhovujúce znenie zákona č. 275/2006 Z. z. v znení zákona č. 678/2006 Z. z., zákona č. 385/2008 Z. z. a zákona č. 553/2008 Z. z. Novela je koncipovaná v súlade so stavom a vývojom informačných a komunikačných technológií, reflektuje na zmeny v organizácii štátnej správy a územnej samosprávy a reaguje na výsledky analýzy uplatňovania doterajšieho zákona v praxi z hľadiska vecného i procesného.

Najdôležitejšie zmeny v návrhu zákona v porovnaní so súčasným zákonom sa týkajú rozšírenia a úpravy pojmového aparátu, povinností správcu a prevádzkovateľa informačných systémov verejnej správy, zavádzania ďalších nástrojov, ktorými sa zabezpečí najmä integrovateľnosť a bezpečnosť informačných systémov verejnej správy, podrobnejšie sa tiež definuje koncepcia rozvoja informačného systému verejnej správy a detailnejšie sa upravujú niektoré aspekty správneho konania.

Novela ustanovuje Koncepciu rozvoja informačných systémov verejnej správy ako základný stavebný prvok tvorby a rozvoja týchto informačných systémov. Povinnosť predkladať koncepcie a už nebude vzťahovať na celú samosprávu, ale iba na vyššie

územné celky, čím sa výrazne zníži zaťaženie týchto povinných osôb, hlavne obcí.

Doplňa sa nová funkcia podania cez elektronickú podateľňu Ústredného portálu verejnej správy ako centrálného komunikačného bodu verejnosti s verejnou správou, ako ekvivalent podania prostredníctvom elektronickej podateľne jednotlivých úradov, čím sa naplní jedna z nosných úloh ústredného portálu verejnej správy ako kľúčového prvku eGovernmentu.

Úrad vlády SR je definovaný ako správca siete Govnet.

Zavádza sa pojem integrovaného obslužného miesta (IOM), ktorý zahŕňa doterajšie povinné osoby, ako aj notárov a držiteľov poštovej licencie na univerzálnu poštovú službu. Integrované obslužné miesta v obmedzenom rozsahu platný zákon pozná, iba ich nijako nenazýva. Podľa návrhu zákona budú vykonávať funkciu miesta jednotného kontaktu občanov a podnikateľov s verejnou správou, čo je moderný trend elektronickej verejnej správy, s cieľom priblíženia verejnej správy občanom a podnikateľom a znížiť náklady spojené s vybavovaním administratívnej agendy. Európskym trendom rozširovania penetrácie jednotných obslužných miest a ich približovaním verejnosti prostredníctvom poskytovania certifikova-

ných služieb sa zároveň zníži objem agendy úradov a tým aj neúmerne čakacie lehoty na vybavenie.

Novým prvkom je možnosť prostredníctvom integrovaného obslužného miesta uskutočniť aj podanie orgánom verejnej moci a verejnej správy, nielen žiadať elektronické výstupy z informačného systému verejnej správy, čím dochádza k obojstrannej komunikácii občanov a podnikateľov s verejnou správou, čo je trend modernej verejnej správy vo svete.

Ako motivačný faktor pre používanie elektronických prostriedkov sa pre verejnosť zavádza zľava zo správnych poplatkov za úkony a konania, pokiaľ sa vykonávajú na základe návrhu podaného elektronickými prostriedkami a podpísaného elektronickým podpisom a ak je platba zrealizovaná prostredníctvom ústredného portálu. Rovnako sa ráta so zľavou z poplatkov pri využití Integrovaného obslužného miesta.

Návrh zákona je po ukončení medzirezortnom pripomienkovom konaní a bude predložený na rokovanie Legislatívnej rady vlády SR.

Ronald Strehár, MF SR

Výzva pre moderných politikov

V ostatnom čase bol medzi prešovskými stredoškólkami realizovaný prieskum. Členovia Mládežníckeho parlamentu Prešova sa pýtali svojich rovesníkov. Študenti, maturanti, budúci prvovoliči, vyjadrovali názory na rôzne otázky. Nechýbali ani tie o internete.

Názory mladých ľudí musia získavať stále väčšiu váhu pri rozhodnutiach o veciach verejných. Hoci z hľadiska volieb ide o „rizikóvu“ skupinu neistých voličov, istých je veľmi veľa iných faktov. Mladí ľudia majú predstavu o svojej budúcnosti. Uvedomujú si svoje konkurenčné výhody a mobilita im v porovnaní so staršou strednou generáciou nerobí problémy. Preto je vecou politikov, akými témami ich dokážu natoľko osloviť, aby neuvažovali o stáhaní, ale o ukotvení. Orientácia na staršie generácie prináša volebné úspechy, ale nie je zárukou ostatných úspechov. Ak sa chcú samosprávy profilovať ako mestá pre mladých a miesta pre všetkých, potom musia vykročiť od slov k skutkom.

Mladí Prešovčania netaja, že 73,5 % z nich požilo ľahkú drogu. Chcú študovať na vysokej škole (77,6 %). Nie sú síce organizovaní, pretože 68 % z nich nie je členom žiadnej organizácie a nepôsobí vo formálnom združení. V prípade možnosti by 82,5 % respondentov využilo volebné právo. Môžeme predpokladať, že podobný vzťah a názory má táto generácia i v iných našich regio-

noch. Za úvahu stojí, že z celkového počtu 634 respondentov vo veku 15 – 17 rokov, internet denne používa 73 % respondentov. Z nich až 85,5 % surfuje doma. Sú otvorení prijímaniu informácií a formovaniu názorov. Ide teda o signály, aké sú ponukou. Nie však len voličských hlasov, ale tém, na ktoré sa oplatí reflektovať. Samospráva ponúka priestor, živnú pôdu pre takúto agendu. Mnohé z nich môže realizovať vlastnou sociálnou, vzdelávacou a inou politikou. K dispozícii má všeobecne záväzné nariadenia, mestské fondy, granty a ďalšie mechanizmy. Občas potrebuje nejakého partnera, ale pre dobré myšlienky a nápady sa musia hľadať podporovatelia.

Je len na konkrétnych politikoch, ako dokážu reagovať na názory a požiadavky mladej generácie. V podstate ide o výzvu pre moderných politikov, ktorí vedú ponúkať a dokážu počúvať.

Michal Kaliňák, politológ